

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strategisk miljøvurdering Natura 2000-plan 2022-2027

Rusland

Natura 2000-område nr. 132

Habitatområde H116

November 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen
Redaktion: Miljøstyrelsen Sjælland

Forsidefoto:
Udsigt over tør hede og indlandsklit med lyng og revling

ISBN: 978-87-7564-835-1

Indhold

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027	4
1.1 Ikke teknisk resumé.....	4
1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer	5
1.2.1 Anden lovgivning	5
1.2.2 Andre relevante planer	6
1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ	7
1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen.....	7
1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet	9
1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	9
1.4.2 Befolkningen	10
1.4.3 Menneskets sundhed	10
1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer	10
1.4.5 Materielle goder og kulturarv	11
1.4.6 Landskab.....	11
1.4.7 Arter	11
1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater	12
1.5 Eksisterende miljøproblemer	12
1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området	13
1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål.....	13
1.7 Planens indvirkning på miljøet.....	14
1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet	18
1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg.....	18
1.10 Overvågning	19

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027

Den enkelte Natura 2000-plan er ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) underlagt krav om miljøvurdering. SMV rapporten skal indeholde oplysninger, der følger af lovens bilag 4.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem kommunale og andre ansvarlige myndigheders handleplaner, der har fokus på forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen. Der kan således ikke i forbindelse med den statslige plan foretages en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da de statslige Natura 2000-planer ikke fastlægger, hvor den konkrete indsats skal gennemføres.

Natura 2000-område 132 Rusland er udpeget som habitatområde nr. 116 Rusland. Natura 2000-området er ikke placeret nær den danske grænse og udpegningsgrundlaget indeholder ikke trækfugle eller arter, som bevæger sig på tværs af landegrænser. Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen, som fx rummer tiltag om hensigtsmæssig drift og pleje af naturtyper herunder heder, vurderes derfor udelukkende at bestå af tiltag, som kan påvirke lokalt. Området er ikke biologisk eller geografisk forbundet med områder, herunder Natura 2000-områder, i udlandet. Det vurderes derfor, at planen ikke har grænseoverskridende påvirkning.

1.1 Ikke teknisk resumé

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter, fugle og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover har de planlagte indsatser en positiv effekt for den øvrige natur, fugle og arter, der findes i området, og Natura 2000-planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt.

Natura 2000-planen for området beskriver overordnet set et program for en plejeindsats, som skal medvirke til at sikre eksisterende beskyttede naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen har fokus på at sikre synergieffekter, skabe større sammenhæng i naturen og sikre en mere naturlig dynamik i områderne fx ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi og udvidelse af arealer med urørt skov. Dette kan ske gennem eksisterende og kommende tilskudsordninger vedr. plejeindsatser, herunder pleje af heder og aftaler om udlægning af urørt skov.

Indsatser beskrevet i planen medvirker ligeledes til at bekæmpe invasive arter, ligesom den bidrager til at skabe flere muligheder for naturoplevelser for lokalbefolkningen i området. Mere sammenhæng i naturen kan bl.a. realiseres vha. tilskudsordninger til sikring af pleje. Hensigtsmæssig hydrologi vil desuden medvirke til, at CO₂ bindes i jorden, og indsatsen forventes dermed have en positiv klimaeffekt.

Natura 2000-planens gennemførelse vurderes at komplimentere og understøtte de eksisterende fredninger og andre igangværende plejeforanstaltninger i Natura 2000-området.

1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

Indhold

Natura 2000-planen består af målsætninger for det enkelte Natura 2000-område og områdets udpegningsgrundlag, samt et indsatsprogram, der angiver retningslinjer for planens gennemførelse i planperioden 2022-2027. Målsætningerne består af overordnede målsætninger for hele Natura 2000-området samt konkrete målsætninger og afvejning af modstridende naturinteresser. Retningslinjerne om naturområdernes forvaltning i indsatsprogrammet, har både konkret og generel karakter. Endelig indeholder Natura 2000-planen et oversigtsskema, der viser naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag.

Hovedformål

For området findes følgende overordnede målsætninger i forslag til Natura 2000-planen.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Målet er, at

- Områdets naturtyper indgår i et sammenhængende naturområde præget af især betydelige arealer af indlandsklitter, heder og overdrev på højereliggende arealer, i ådalen med lysåbne naturtyper som tidvis våd eng (6410) og rigkær (7230) og på skrænterne til ådalen med stilkeke-krat (9190).
- Områdets naturtyper med stærkt ugunstig bevaringsstatus som surt overdrev* (6230), enekrat (5130), tør hede (4030), tidvis våd eng (6410), rigkær (7230) og den for Danmark særlige store forekomst af revling-indlandsklit (2320) sikres, og forekomsterne søges øget og sammenkædet, hvor det er muligt. Ved interessekonflikt prioriteres lysåbne naturtyper og enekrat over nyopståede skovnaturtyper.
- Områdets sø- og vandløbsnaturtyper sikres, og for vandløbene også en tilstrækkelig grad af naturlig dynamik og gunstige fysiske forhold.
- Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning samt gode spredningsmuligheder for naturtypernes karakteristiske og sjældne arter. Den økologiske integritet for området sikres derudover ved god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

1.2.1 Anden lovgivning

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Det vil sige, at alle myndigheder skal lægge Natura 2000-planen til grund i arealdrift på egne arealer, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt. Offentlige lodsejere er bundet af planens målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På lovområder som f.eks. fiskeriloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, kan der følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., på grundlag af konsekvensvurderinger, hvor dette er nødvendigt i henhold til lovgivningen herom. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en

konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan kræves tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte Natura 2000-planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering.

1.2.2 Andre relevante planer

Anden generations Natura 2000-planer for 2016-2021 blev vedtaget i april 2016, og de opfølgende kommunale handleplaner blev endeligt vedtaget i foråret 2017.

Første generations Natura 2000-planer (2010-2015) fastlagde rammerne for en række grundlæggende indsatser, som f.eks. rydninger, forbedrede hydrologiske forhold og iværksættelse af plejetiltag. Disse indsatser blev fastholdt og videreført i anden generations Natura 2000-planer (2016-2021). I tredje generation Natura 2000-planer igangsættes nye indsatser med særlig fokus på fortsat pleje til sikring af beskyttede naturtyper, fugle og arter, sikring af naturlig dynamik og større sammenhængende arealer fx udlægning af arealer til urørt skov, udtagning af lavbundsjord og ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi.

Natura 2000-planer, som omfatter fredskovpligtige arealer, og dermed er omfattet af skovloven, skal revideres med 12 års mellemrum, jf. skovlovens § 16, stk. 2. Det betyder således, at Natura 2000 skovplanerne, som er en del af 1. generations Natura 2000-planer, er gældende fra 2010 til udgangen af 2021 og at der i forbindelse med udarbejdelse af tredje generations Natura 2000-planer, også vil ske en revision af den del af Natura 2000-planerne, som omfatter fredskovpligtige arealer.

Vandområdeplaner og EU's havstrategi

N132 er beliggende i vandområdedistrikt Sjælland. Vandområdets økologiske og kemiske tilstand fremgår af vandplanen for området.

For de Natura 2000-områder som også er omfattet af en vandområdeplan og Danmarks Havstrategi, er målsætninger og retningslinjer for indsatser om vandkvalitet, næringsstoffer, miljøfremmede stoffer, hydrologi og fysiske forhold samlet i vandområdeplanen og/eller i basisanalysen med tilhørende indsatskatalog og havstrategien. Disse mål og indsatser vil bidrage til at forbedre vandmiljøet og vandkvaliteten i Natura 2000-områderne og understøtte Natura 2000-planens målsætninger.

Landsplandirektiver og kommuneplaner

Natura 2000-områderne, der er udpeget i medfør af miljømålsloven, skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplaner. I henhold til Bekendtgørelse om planlægning nr. 1157 af 1. juli 2020, må kommuneplaner ikke stride mod en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), en handleplan efter samme lovs § 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller stride mod en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove. Af redegørelsen til planforslag, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for et Natura 2000-områdes forvaltning, skal jf. bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, indgå en vurdering af planforslagets virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Klimasikring

Regeringen har i december 2012 udgivet en handlingsplan for klimasikring af Danmark. Planen

indeholder en lang række regeringsinitiativer, der skal medvirke til at skabe bedre rammer for klimatilpasningen lokalt. De enkelte kommuner har udarbejdet en klimatilpasningsplan. En vurdering af samspillet mellem den kommunale klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen forudsætter kendskab til, hvor de forudsatte indsatser i Natura 2000-planen konkret vil blive gennemført sammenholdt med de indsatser, der skal gennemføres som led i klimatilpasningsplanen.

Kommunal klimatilpasningsplan

Såfremt konkrete projekter som led i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden det kan gennemføres. Dette gælder dog ikke, hvis projektet gennemføres som led i Natura 2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Natur- og Biodiversitetspakke

I december 2020 blev der indgået aftale om Natur- og biodiversitetspakken, som har til formål at fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang. Natur- og biodiversitetspakken skal gennemføres i perioden 2021-2024. Med Natur- og Biodiversitetspakken er der bl.a. afsat midler til udpegnings af nationalparker, udlægning af urørt skov, forbedring af havmiljøet og udarbejdelse af strategi for forvaltning af truede arter.

Det fremgår af Lov om nationalparker, at ansøger, i forbindelse med ansøgningsfasen til etablering af nationalparken, skal udarbejde en projektbeskrivelse for etablering af nationalparken, samt en forvaltningsplan for området. Planen skal tage højde for internationale naturbeskyttelseshensyn, herunder skal det fremgå af redegørelsen, om forvaltningsplanens gennemførelse er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer ligesom der skal indgå en beskrivelse af nuværende status for naturen i området. Forvaltningsplanen er tiltænkt at skulle sikre en vildere naturforvaltning, bl.a. i Natura 2000-områder. Det fremgår i den forbindelse af lov om nationalparker, at det forudsættes, at den vildere naturforvaltning er i overensstemmelse med bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planen for berørte områder.

Forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §3-arealer

Pr. 1. juli 2022 træder et forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-arealer i kraft. Forbuddet vil gælde alle arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 og vil i praksis hovedsageligt have betydning for ferske enge og strandenge, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og/eller omlægning. For de øvrige § 3-beskyttede naturarealer gælder der som udgangspunkt allerede et sådant forbud. En delmængde af de § 3 strandenge kan også være kortlagt som habitatnatur, mens de ferske enge ikke har en tilsvarende habitatnaturtype. Lovændringen forventes at have en gavnlig synergieffekt på Natura 2000-områderne, herunder evt. fugle og arter på udpegningsgrundlaget, samt de kortlagte habitatnaturtyper, både i form af en direkte effekt på de kortlagte strandenge og indirekte ved at mindske eventuel randpåvirkning.

1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nulalternativ

I basisanalysen, der danner grundlag for Natura 2000-planen, er der foretaget en nærmere gennemgang af den nuværende naturtilstand i området.

1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen

Inden for området er der i alt kortlagt godt 40 ha lysåbne naturtyper. Naturtilstanden for surt overdrev (6230) er overvejende høj-god, men der er også kortlagt en mindre andel med ringe

tilstand. Enekrat (5130) findes i mosaik med tør hede og naturtilstanden er moderat og for Tør hede (4030) er naturtilstanden delt mellem god og moderat tilstand. Naturtilstanden for revling-indlandsklit (2320), græs-indlandsklit (2330) og tidvis våd eng (6410) er god. Naturtilstanden for rigkær (7230) er hovedsagelig ringe.

Naturtypen urtebræmmer (6430) har ikke et tilstandssystem.

I området er der primært kortlagt stilkege-krat (9190) og skovbevokset tørvemose (91D0) med hhv. 9 ha og 7 ha.

På hele arealet for bøg på mor (9110) og bøg på muld (9130) er der over 10 store træer/ha, mens der for skovbevokset tørvemose (91D0) og elle- og askeskov (91E0) hovedsageligt er mindre end ét stort træ/ha. Stilkege-krat (9190) har hovedsageligt 1-5 store træer/ha. For stående dødt ved er der for hovedparten af skovtyperne 1-5 stykker stående dødt ved/ha, bort set fra bøg på mor (9110) og skovbevokset tørvemose (91D0), hvor der mindre end <1 stykke stående dødt ved/ha. Størstedelen af arealet for alle skovtyperne har 1-5 stykker liggende dødt ved/ha, bort set fra bøg på muld (9130), hvor hele arealet har 6-10 stykker liggende dødt ved/ha. Derudover er der mindre arealer med 6-10 stykker liggende dødt ved/ha for stilkege-krat (9190) og elle- og askeskov (91E0)

Arealer med stilkege-krat (9190) og skovbevokset tørvemose (91D0) har jf. seneste Artikel 17-afrapportering til EU om habitatnaturtypernes tilstand få store træer og der mangler generelt dødt ved, hvilket også gælder for dette område.

I Natura 2000-området er der kortlagt 4 småsøer, hvor af én sø er kortlagt som næringsrig sø (3150), en som kransnålealge-sø (3140) og to småsøer med habitatnaturtypen brunvandede sø (3160). Sønaturtypen brunvandede søer (3160) er i høj naturtilstand, mens de to andre søtyper er i god tilstand.

I dette område findes der 2,8 km vandløb, der er omfattet af vandområdeplanen for Sjælland. Habitatnaturtypen "Vandløb med vandplanter" (3260) er registreret på 3,4 km indenfor habitatområdet i Pandehave Å og dets småtilløb.

En række naturtyper og levesteder for arter og fugle, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre naturtyper og levesteder i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for, at den gode naturtilstand på en stor andel af naturarealerne ikke fastholdes. Der er ligeledes risiko for at naturtilstanden ikke vil blive forbedret på bl.a. hede, enekrat og overdrev, da der er behov for en generel indsats, der sikre en hensigtsmæssig drift og en grundlæggende indsats på hedearealer, hvor tilgroning er et problem. Naturtilstanden vil potentielt set heller ikke blive forbedret på bl.a. rigkær og skovbevokset tørvemose hvor uhensigtsmæssig hydrologi også er et problem. Der er ligeledes risiko for, at tilstanden af skovnaturtyperne ikke sikres. Manglende pleje og fastholdes af naturtypernes gode tilstand medfører en risiko for at der ikke sikres levesteder for områdets mange arter, herunder fredede og rødlistede arter.

Naturtilstanden vil som udgangspunkt ikke blive forandret for de småsøer, der findes i Natura-2000 området bort set fra de søer, der er påvirket af eksisterende tilførsel af næringsstoffer. For de øvrige søer er naturtilstanden begrundet i tidligere planperioders tiltag og naturforholdene omkring dem. Dog kan de biologiske forhold omkring dem forandres som følge af, at eksisterende lysåbne søer kan gro til ved manglende plejetiltag.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for at den biologiske mangfoldighed i området generelt stagnerer. Dette kan for befolkningen betyde, at de ikke får adgang til naturområder af højere kvalitet, samt at de rekreative aktiviteter kan blive mindre attraktive, og dermed udebliver den positive effekt på befolkningens sundhed. Til gengæld vil manglende udlæg til urørt skov og hensigtsmæssig hydrologi betyde, at der ikke ændres på evt. begrænsende adgangsforhold og tilgængelighed.

Hvis ikke urørt skov etableres i området, kan det betyde, at skovstrukturene for skovnaturtyperne ikke forbedres med mere indhold af store træer og dødt ved. Truede arter, og arter generelt knyttet til disse skovhabitaterne, for dermed ikke gavn af bedre skovstrukturer. Manglende etablering af hensigtsmæssig hydrologi vil ikke medføre forbedret betingelser for fx skovbevokset tørvemose, rigkær og elle- og askeskov.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for at landskabsværdien ikke øges, idet naturtyper og søer ikke plejes eller krat og yngre skov ikke ryddes med henblik på at skabe større driftsenheder og robusthed for lysåbne og skovnaturtyper. Manglende realisering af urørt skov og hensigtsmæssig hydrologi vil også betyde at skovudtrykket ikke ændres, idet fx mere våde skov, lysninger og mere dødt ved udebliver.

1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet

I dette afsnit beskrives de øvrige miljøforhold i og udenfor Natura 2000-området, der kan blive væsentligt berørt af Natura 2000-planen.

1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Planens indsats om at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper, bidrager til at sikre en hensigtsmæssig naturtilstand af naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget og for øvrige naturtyper og arter, der findes inden for området.

Tilgroning med høje græsser/urter og vedplanter samt kunstig afvanding forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrencesterke arter. Planens indsatser om pleje og sikring af en mere hensigtsmæssig hydrologi vil modvirke denne udvikling og vil desuden medvirke til, at naturtyper og arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, får forbedrede forhold. Planens indsats om pleje af hede bidrager til opretholdelse af naturtypen i området.

Planens indsats om hensigtsmæssig hydrologi, som følge af realisering af hydrologiprojekter, kan bl.a. medvirke til at sikre, at den naturlige, naturtype-karakteristiske vådbundsvegetation for skov- og lysåbne naturtyper, genindfinder sig i området. Dette vil især gavne områdets rigkær og skovbevokset tørvemose. Planens indsats om at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi kan ligeledes medvirke til at naturtyper og arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området får forbedrede hydrologiske forhold.

En del af Natura 2000-området kan potentielt udlægges til urørt skov. Urørt skov har til hensigt at styrke natur og biodiversitet ved at etablere store sammenhængende naturområder, hvor naturen så vidt muligt får lov til at udvikle sig på naturlige præmisser. Dette medfører, at kommerciel skovdrift ophører med det formål at fremme biodiversitet. Konkret betyder dette, at der

gennemføres græsning, veteranisering af træer, hensigtsmæssig hydrologi, fjernelse af ikke-hjemmehørende træarter og andre tiltag til fordel for biodiversiteten. Urørt skov kan potentielt have betydning for naturtilstanden af naturtyper og arter i området. Også planens indsats om udlægning af urørt skov skaber potentielt større variation i skovene med forventeligt flere skovlysninger, mere dødt ved og flere store, gamle træer. Denne indsats skaber gode rammer for biodiversiteten i området generelt.

Med planens indsats for naturtyper på udpegningsgrundlaget sikres samtidig § 3-beskyttet natur i området samt fredede og rødlistede arter. Særlige arter i området er behandlet under afsnittet "Arter".

1.4.2 Befolkningen

Natura 2000 område N132 Rusland er beliggende i Gribskov og Helsingør Kommuner, der har et indbyggertal på samlet ca. 104.000. Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. Sikringen af den eksisterende natur kan have betydning for arealanvendelsen, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats, som f.eks. vil kunne medføre en ændret drift på arealerne. Området benyttes også meget pga. beliggenhed af Tegners Museum, men indsatserne i Natura 2000-planen berører ikke dette.

Planen indeholder desuden en mulig indsats om udlægning af urørt skov. Udlægning af urørt skov og etablering af hensigtsmæssig hydrologi kan medføre en ændret tilgængelighed af områder på visse tidspunkter af året, som følge af fx mere vådbund, væltede træer og eventuelle hegninger. Udlægning af urørt skov vurderes samtidig at give befolkningen mulighed for mere spændende naturoplevelser. Der er i dag offentlig adgang til store dele af området. Det kan ikke udelukkes, at mulighederne for at færdes i området og udnytte området rekreativt, fx i forbindelse med større arrangementer og aktiviteter, potentielt kan ændre sig i det område hvor urørt skov etableres.

1.4.3 Menneskets sundhed

Da Natura 2000-område ligger bynært udnyttes området til rekreative aktiviteter, som bidrager til menneskets sundhed. Områdets rekreative udnyttelse er også præget af besøgende til Tegners Museum. Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de beskyttede naturtyper opnår en gunstig naturtilstand og at levesteder tilsvarende opnår en for arterne gunstig tilstand. Natura 2000-planen vil potentielt kunne medføre, at den rekreative udnyttelse af områder udlagt til urørt skov ændrer sig, ligesom der vil være øget fokus på formidling af naturen til gavn for brugere af området. Det vurderes således, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, idet den rekreative udnyttelse kan fortsætte, ligesom sikringen af en beskyttede natur i øvrigt ikke vurderes at have en sundhedsmæssig effekt.

Der er stisystemer og offentlig adgang til naturen i store dele af området. Kendskab til naturen og dens værdier vil medvirke til at skabe incitament til en større rekreativ benyttelse af områderne.

1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer

Planen vil, som følge af etablering af hensigtsmæssig hydrologi og urørt skov sandsynligvis have betydning for overflade- og grundvand på mere lokal plan, som indirekte kan påvirke våde naturtyper som fx rigkær.

Etablering af ny natur kan bidrage til at skabe større sammenhæng mellem de eksisterende naturarealer, ligesom flere naturarealer med hensigtsmæssig hydrologi potentielt vil have en påvirkning på udledningen af en mindre mængde kvælstof. Vandmætning af tidligere dræned jord kan potentielt betyde mindre udledning af CO₂ i forbindelse med hydrologi projekter, ligesom en øget mængde dødt ved i forbindelse med udlægning af urørt skov kan fremme en vis tilbageholdelse af CO₂.

Det vurderes at vedtagelse af planen ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.

1.4.5 Materielle goder og kulturarv

Natura 2000-planens indsats omfatter pleje af de naturtyper, der findes på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, hvilket potentielt kan påvirke adgangen til og kvaliteten af områder, som har betydning for lokalbefolkningen. Planen vil ligeledes kunne påvirke kulturarv i form af bl.a. pleje af fortidsminder. I forhold til kulturarv er der i Natura 2000-område nr. 132 et kulturarvsareal ved Pandehave å, der strækker sig ind i den nordlige del af området. Dette kulturarvsareal omfatter beskyttede kulturlag. Adgangen til naturområder og en højere værdi af naturen er vurderet under emnerne "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed", "Befolkningen" og "Menneskets sundhed".

1.4.6 Landskab

Natura 2000-området Rusland ligger i et varieret landskab med lyng- og kratbevoksede bakker, nåle- og løvskovsbevoksninger, og i områdets østlige del en bred ådal med den lille Pandehave Å. Undergrunden består til dels af smeltevandssand og -grus, der blandt andet danner en ås ned langs vestsiden af ådalen, samt af ferskvandsaflejringer. Området har været påvirket af sandflugt, og det aflejrede sand har nogle steder dannet indlandsklitter. Flere steder i området består vegetationen af hede- og overdrevsnaturtyper og danner flere steder mosaikker med hinanden. Natura 2000-området er også kendt for sin store forekomst af enekrat og for sine bevoksninger af krat og skov med ældre løv- og nåletræer på tør, næringsfattig bund. Især på skrænterne ned mod ådalen ses gammel skov med bøg og eg. Selve Pandehave ådal har engang været mere åben og præget af rigkær, enge og kildevæld.

Sikring og forbedring af naturgrundlaget som følge af Natura 2000-planen med udlægning af urørt skov samt sikring af hensigtsmæssig drift og pleje af naturtyper, herunder hedearealer, vil kunne bevare og øge landskabsværdien i området, idet et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper fastholdes og udbygges. Evt. rydning af elle- og askesump i tilgroede rigkær, vil kunne påvirke opfattelsen af landskabet. Det vurderes derudover, at landskabet kan blive påvirket, hvis områder udlægges til urørt skov.

1.4.7 Arter

Natura 2000-område nr. 132 har ikke arter på udpegningsgrundlaget, men området rummer flere fredede/sjældne og rødlistede arter af mosser, flagermus, laver og planter. Desuden findes i området bilag IV-arten markfirben samt andre arter så som pimpinelle-køllesværmer, lyng-star og opret kobjælde. Området har et rigt fugleliv med f.eks. ynglende hedelærke og rødrygget tornskade.

Natura 2000-planen vil kunne påvirke nævnte arter, da den indeholder en række indsatser så som udlægning af urørt skov samt sikring af hensigtsmæssig drift og pleje af naturtyperne og herved påvirke levesteder for arter i området.

1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater

Hele området indgår i fredningen, Pandehave Ådal mv. Formålet med fredningen er at bevare og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier, og at bevare dets kulturhistoriske indhold. Indsatserne i Natura 2000-planen forventes ikke at påvirke disse arealer eller adgangen til dem, men at være i overensstemmelse med fredningens formål.

1.5 Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er beskrevet i basisanalysen, der danner grundlag for udkast til Natura 2000-planen for området. Planens mål er at sikre udpegningsgrundlaget mod disse trusler herunder prioritering i tilfælde af modstridende naturinteresser.

Kvælstofdeposition, næringsberigelse og randpåvirkning:

Deposition af luftbårne kvælstofforbindelser, herunder ammoniak kan påvirke næringsfattige naturtyper. Naturtyperne har forskellig sårbarhed over for kvælstofdeposition. Forøget næringsindhold kan medføre, at naturtypens karakteristiske arter forsvinder og erstattes af højt voksende arter, der favoriseres af det forøgede næringsindhold. Næringstilførsel på arealer, der grænser lige op til naturarealer, kan påvirke naturindholdet i Natura 2000-områder, men udgør dog en mindre trussel for dette område.

Tilgroning:

De lysåbne naturtyper i god til høj tilstand skyldes ofte en tilpas pleje, bortset fra enekrat, hovedparten af hedearealerne og rigkær, der er uden pleje og derfor er truet af tilgroning af vedplanter og høje græsser. For rigkær forstærkes denne tendens også af uhensigtsmæssig hydrologi. Tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter er en trussel, der forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den lavtvoksende og artsrige naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en mere artsfattig vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter. Med etablering af urørt skov kan der potentielt i nogle områder opstå en øget tilgroning af lysåbne naturtyper.

Afvanding:

Der er udpræget for de lysåbne naturtyper og stedvist for de våde skovbundstyper problemer med afvanding i området. Afvanding påvirker især rigkær. Afvanding i form af grøfter, dræn eller pumper forandrer ligeledes naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vådbundsvegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter, der er knyttet til mere tørre forhold.

Trusler mod skovhabitatnatur og -arter:

Fjernelse af hugstmodne træer og dødt ved i skove betyder, at skovene kommer til at rumme relativt få gamle træer og relativt lidt dødt ved, hvilket forringer levesteder for skovtilknyttede arter, herunder bl.a. mange vedboende svampe og biller. Ifølge den seneste artikel 17-afrapportering til EU om habitatnaturtypernes tilstand, mangler der generelt store træer og dødt ved i skovhabitatstyper.

I dette Natura 2000-område er der på en betydelig del af arealet af elle- og askeskov og skovbevokset tørvemose konstateret færre end 1 stort træ ved pr. ha. For stående dødt ved er der på arealet af bøg på mor og skovbevokset tørvemose konstateret med færre end ét stykke stående dødt ved pr. ha

1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området

I dette afsnit redegøres der for, om planen, med dens indsatser, potentielt vurderes at forværre eller afhjælpe ovennævnte trusler.

Natura 2000-planen indeholder ingen konkrete indsatser der kan forværre eller forbedre depositionen af kvælstofforbindelser i området. Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven.

Planen indeholder en indsats om etablering af og fastholdelse af pleje af lysåbne naturtyper fra 2016-2021 herunder specielt indsats for pleje af hedearealer, som vil bidrage til at forbedre tilstanden. Pleje af især lysåbne naturtyper, herunder hedearealer, vil sikre utilsigtet tilgroning med f.eks. vedplanter, som vil bidrage til at opretholde og forbedre tilstanden.

Skovnaturtypebevarende drift og pleje samt urørt skov vil bidrage til at stabilisere naturtilstanden og mindske behovet for en vedvarende indsats i skovnaturtyperne og skabe mere struktur i skovene.

Sikring af en mere hensigtsmæssig hydrologi, samt fastholdelse af de indsatser der er gennemført for at forbedre hydrologien fra 2016-2021, vil bidrage til at stabilisere naturtilstanden og mindske behovet for en vedvarende indsats i de beskyttede naturtyper, der stiller særlige krav til hydrologien.

Indsatsen for de lysåbne naturtyper vil i stor udstrækning medvirke til at sikre forholdene for områdets arter.

Planens indsats om udlægning af urørt skov forventes at forbedre tilstanden af områdets skove og hermed forbedre levesteder for skovtilknyttede dyr, planter og svampe.

1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner indeholdende miljøbeskyttelsesmål, hvis indhold i en lang række tilfælde er indarbejdet i lovgivningen. For EU-lovgivningen gælder generelt, at den er implementeret i dansk lovgivning. Danmark har bl.a. ratificeret Ramsarkonventionen og Biodiversitetskonventionen. Biodiversitetskonventionens formål er bl.a. at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares. Formålet med Ramsarkonventionen er at beskytte vådområder med en særlig betydning for fugle. Danmark har udpeget 28 Ramsarområder, der alle indgår i EU's fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområderne er dermed en del af det danske Natura 2000-netværk.

Planen er en udmøntning af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv implementeret i dansk lov via Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr. 119 af 26. januar 2017 med senere ændringer. Planen vil sikre, at areal og tilstand af kortlagte naturtyper og levesteder for omfattede arter ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter, hvilket er afspejlet i indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne for tredje planperiode.

1.7 Planens indvirkning på miljøet

Natura 2000-planens indsats vedrører hovedsageligt forbedring af allerede eksisterende og beskyttet natur, idet evt. forbedrede vandforhold for naturarealer og eventuel udtagning af kulstofholdige lavbundsjordene har en positiv effekt på særligt biodiversitet, men også i forhold til vand- og klimamål.

I tabel 1 herunder er gennemgået planens sandsynlige indvirkning på en række faktorer ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021, bilag 4.

Der er indledningsvist i den strategiske miljøvurdering redegjort for planens indvirkning på miljøet over landegrænser.

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen påvirkning	Redegør for indvirkning
Flora, fauna og biologisk mangfoldighed	X		<p>Natura 2000-planen nr. 132 Rusland medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og biologiske mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen.</p> <p>Planen medvirker til at opnå sammenhæng i områdets natur ved at sikre større arealer med lysåbne naturtyper og bidrager til en større robusthed for naturtyperne og de arter knyttet hertil.</p> <p>Planen vil med pleje medvirke til at hindre at tilstanden af områdets lysåbne naturtyper forringes på grund af tilgroning med høje urter og vedplanter. Indsatsen for hedearealer vil bidrage til at forhindre tilgroning.</p> <p>Fortsat pleje og genetablering af en hensigtsmæssig hydrologi vil modvirke tilgroning af lysåbne naturtyper som f.eks. enekrat og rigkær og dermed sikre områdets natur. Dette vil også betyde, at søer i god naturtilstand kan fastholdes i denne tilstand. Etablering af hensigtsmæssig hydrologi vil også forbedre betingelserne for fx skovbevokset tørvemose og rigkær til gavn for arter knyttet hertil. Dette kan mindske behov for vedvarende indsats i de beskyttede naturtyper, der stiller særlige krav til hydrologien.</p> <p>Etablering af hensigtsmæssig hydrologi i forbindelse med urørt skov forventes at påvirke våde habitatnaturtyper positivt.</p> <p>Planens indsats om udlægning af urørt skov med mere hensigtsmæssig hydrologi, flere</p>

			<p>skovlysninger, mere dødt ved vil potentielt også skabe bedre betingelser for karakteristiske, rødlistede og fredede arter, og bilag IV-arter tilknyttet naturtyperne.</p> <p>Planens indsats med at sikre en skovnaturtypebevarende drift og pleje vil også gavne skovtilknyttede fugle og arter pga. bedre og mere varierede skovstrukturer.</p>
Befolkningen	X		<p>Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. For visse arealer vil gennemførelsen af planen betyde, at de vil blive omfattet af en plejeindsats, som vil kunne medføre en ændret drift på arealerne.</p> <p>Planen vurderes at bidrage til at sikre og forbedre naturgrundlaget, hvilket giver mulighed for større naturoplevelser.</p> <p>Der er offentlig adgang og eksisterende stisystemer til store dele af området. Visse indsatser i Natura 2000-planen, fx potentielle hydrologiprojekter og udlægning til urørt skov, vil potentielt kunne medføre ændringer i adgangen til delområder indenfor Natura 2000-området, idet tilgængeligheden visse steder kan blive besværliggjort af eksempelvis mere vådbund, væltede træer og eventuelle indhegninger.</p> <p>Natura 2000-planen indebærer ikke yderligere restriktioner for offentlighedens adgang.</p> <p>Pleje af eksisterende natur og evt. udlægning af urørt skov, vil ske efter aftaler mellem lodsejeren og handleplanmyndigheden.</p>
Menneskers sundhed		X	<p>Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de beskyttede naturtyper opnår en gunstig naturtilstand og at levesteder tilsvarende opnår en for arterne gunstig tilstand. Naturområder af god-høj kvalitet er af betydning for den rekreative udnyttelse af området, og dermed menneskers sundhed.</p> <p>Det vurderes, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, men i stedet at en øget biodiversitet og mere robuste økosystemer vil bidrage positivt til menneskets sundhed. Sikringen af en beskyttede natur vurderes i øvrigt ikke at have en sundhedsmæssig effekt, men det vil kunne betyde at f. eks. områder udlagt til urørt skov med tiden vil blive "vildere" og potentielt mere utilgængelige. Natura 2000-planen vil kun</p>

			potentielt, undtagelsesvist og på mindre arealer kunne ændre den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag.
Jordbund		X	<p>Det vurderes, at planen ikke påvirker jordbundens beskaffenhed, idet indsatsprogrammet i planen ikke omfatter tiltag, som vil kunne bevirke, at stoffer eller andet materiale vil kunne påvirke jordbunden, ligesom der heller ikke graves i området.</p> <p>Se desuden vurderinger i skemaet under "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed" og "Vand".</p>
Vand	X		<p>Natura 2000-planen rummer ikke indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastlægges i vandområdeplanerne. Natura 2000-planens indsatser vedrørende naturpleje og forbedring af hydrologi vil medvirke til at tilbageholde kvælstof og dermed medvirke til at opnå vandområdeplanernes mål.</p> <p>Genskabelse af hensigtsmæssig hydrologi og etablering af urørt skov vil bidrage til mere frit strømmende vand og naturlige fluktuationer i vandstanden vigtige processer, der er med til at skabe variation og dynamik.</p>
Luft		X	Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arter ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.
Klimatiske faktorer	X		Indsatser i Natura 2000-planen kan potentielt medvirke til at mindske udledningen af CO ₂ , idet tidligere drænede jorde igen vandmættes med deraf mindre udledning af CO ₂ i forbindelse med hydrologi projekter.
Materielle goder		X	<p>Det vurderes, at indsatser i Natura 2000-planen ikke påvirker materielle goder negativt, idet realisering af indsatsprogrammet ikke berører ejendomme eller andre værdier for den brede befolkning eller lokalbefolkningen. Fortidsminder, kulturarvsarealer og adgangen til naturområder og en højere værdi af naturen er vurderet under emnerne "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed", "Befolkningen", "Menneskets sundhed", "Vand" og/eller "Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger og vildtreservater".</p> <p>Der er ikke kommerciel skovdrift i området.</p>
Landskab	X		Sikring og forbedring af naturgrundlaget, herunder naturplejetiltag, vil øge landskabsværdien ved at give mulighed for et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper. Evt. rydning af elle-

			<p>og askesump i tilgroede rigkær i ådalen, vil påvirke opfattelsen af landskabet, da ådalen vil blive mere lysåben.</p> <p>Planens indsats om udlægning af urørt skov vil potentielt føre til ændringer i skovstrukturen i skovene med mere dødt ved og store træer, som vil opfattes anderledes og give landskabet et andet udtryk i dele af området.</p> <p>Udlægning til urørt skov med fx ændringer i hydrologien, forventes at medføre en øget variation i landskabet med mere våde skovtyper. Ovennævnte kan også ske som følge af ændret pleje, etablering af pleje, eller ved udtagning af lavbundslande, som i perioder vil stå under vand.</p>
Kulturarv, herunder kirker, arkitektonisk arv og arkæologisk arv		X	<p>Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen berører ikke områder omkring kirker, mindesmærker eller andre menneskabte værdier, hvorfor planen vurderes ikke at påvirke kulturarv, herunder arkitektonisk og arkæologisk arv. Planens indsats om etablering af mere hensigtsmæssig hydrologi på naturarealer kan, alt efter projekternes beliggenhed og størrelse, påvirke konserveringen af det beskyttede kulturlag i positiv retning.</p>
Arter	X		<p>Natura 2000-planen vil generelt påvirke forskellige arter i området eller arter som lever i tilstødende områder, da planen indeholder indsatser til forbedring af levesteder for arterne.</p> <p>Indsatser som pleje af områdets naturtyper, genskabelse af hensigtsmæssig hydrologi og urørt skov vil påvirke naturtyper på udpegningsgrundlaget og levesteder for truede, sjældne og rødlistede arter i området positivt. Fortsat pleje er fx ofte en betingelse for den fortsatte tilstedeværelse af arter tilknyttet lysåbne naturtyper som tør hede og surt overdrev med fx. pimpinelle-køllesværmer, lyng-star, mark firben og opret kobjælde. Forbedret tilstand af visse naturtyper vil også skabe forbedret levesteder for fuglearter som fx hedelærke og rødrygget torneskade.</p> <p>Generelt vil indsatser i forbindelse med udlæg af urørt skov så som veteranisering af træer, forøgelse af mængden af dødt ved og skabelse af lysninger skabe bedre forhold for mosser, svampe og biller.</p>
Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger		X	<p>Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for området vurderes ikke at ville være i modstrid med bestemmelserne i områdets fredning, da</p>

og vildtreservater			Natura 2000-planens indsatser vedrører tiltag som skal forbedre levesteder og naturtypers tilstand. Der er ingen bekendtgørelsesfredninger eller vildtreservater i området.
Kumulative effekter	X		Natura 2000-planen har til formål at sikre og forbedre naturkvaliteten for naturtyper på områdets udpegningsgrundlag. Evt. realisering af indsatsprogrammet i planen kan potentielt medvirke til en kumulativ positiv påvirkning i samspil med konkrete projekter.

Tabel 1. Gennemgang af planens indvirkning på en række miljøforhold.

1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Planen har indvirkning på de faktorer, der er listet i tabel 1. Vedrørende modstridende naturinteresser følger prioriteringen Natura 2000-planens retningslinjer. For så vidt angår modstridende naturinteresser henvises til Natura 2000-planens afsnit 3.3. Se i øvrigt afsnit om grundlag for prioriteringer nedenfor.

Natura 2000-planerne skal generelt sikre en højere kvalitet af naturen og bidrage til en større biologisk mangfoldighed. Planen indeholder indsatser om etablering af urørt skov. Etablering af urørt skov og hensigtsmæssig hydrologi i området vil potentielt kunne påvirke våde naturtyper (både lysåbne og skovtyper) eller naturtyper på tidligere drænede jorde, som bliver vådere. Det kan i nogle tilfælde betyde at bevoksninger vil gå ud som følge af ændret vandstand. Sådanne påvirkninger fx kunne håndteres ved at følsomme forekomster af naturtyper sikres udeladt af arealet som udlægges til urørt skov.

Udlægning af urørt skov i området kan medføre en ændret tilgængelighed til områder på visse tidspunkter af året hvor jordbunden vil være vådere, ligesom færdsel uden for veje og stier med tiden kan blive sværere som følge af væltede træer, og eventuelle hegninger. På private arealer der udlægges til urørt skov vil de generelle adgangsregler i Lov om naturbeskyttelse, fortsat gælde. Planen indeholder en indsats om at sikre sammenhæng i området natur, samt sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper. Ved såvel pleje af eksisterende natur som udlægning af landbrugsarealer til natur vil dette ske efter aftaler mellem lodsejeren og kommunerne og mod økonomisk kompensation via EU's landdistriktsprogram.

1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planerne udarbejdes som følge af habitatdirektivets artikel 6. stk. 1, som fastslår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket bl.a. kan indebære udarbejdelse af hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler. I Danmark udarbejdes Natura 2000-planer, som angiver overordnede og konkrete mål for lokaliteterne, indsatsprogram med retningslinjer og evt. mulighed for prioritere mellem forskellige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ved realisering af indsatsprogrammet.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem frivillige og lokale indsætter. Natura 2000-planen udarbejdes på baggrund af en basisanalyse, der bl.a. præsenterer data, redegør for relevante trusler og naturtilstanden. Natura 2000-planen danner efterfølgende grundlag for udarbejdelsen af en Natura 2000-handleplan. Natura 2000-handleplanen udarbejdes af kommunale og andre ansvarlige myndigheder, og har fokus på de forventede forvaltningsindsætter og initiativer, fordeling af indsætter mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsætterne.

Der kan således ikke i forbindelse med Natura 2000-plan foretage en konkret vurdering af indsætternes miljøpåvirkning, da Natura 2000-planer ikke fastlægger hvor den konkrete indsæt skal gennemføres. Miljøvurderingen er gennemført ud fra tilgængelig viden, bl.a. de oplysninger der fremgår af basisanalysen, udkast til Natura 2000-planen og det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

I de seneste basisanalyser (offentliggjort juni 2020) redegøres der for relevante trusler, og dermed at der fortsat er behov for indsætter for at sikres den nuværende naturtilstand og på sigt opfylde habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets mål. I tredje planperiode (2022-2027) er der fokus på at sikre mere naturlige processer og naturens robusthed bl.a. i form af sammenhængende arealer, udlæg af urørt skov og udtag af kulstofholdige lavbundslande. Derudover er der fokus på sikring af den eksisterende natur og levesteder bl.a. ved at fortsætte plejen af plejekrævende arealer, bekæmpe invasive arter, afsøge behovet for at udlægge forstyrrelsesfrie zoner og afsøge behovet for fiskeriregulering.

Overvejelserne har ført til, at der i Natura 2000-planen for N132 Rusland planlægges gennemført en særlig indsæt for at sikre rigkær men også enekrater og hede, en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Desuden planlægges gennemført en særlig indsæt for rydning af opvokset krat og skov, der ikke er habitatskov, som led i at opnå større sammenhæng af de lysåbne naturtyper og skabe større naturmæssig robusthed for områdets lysåbne naturtyper.

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype, fugl eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper, fugle eller arter. For området er der foretaget følgende valg:

I planen prioriteres rigkær (7230) udvidet på bekostning af ung elle- og askeskov (91E0), som er opstået ved tilgroning af tidligere lysåbne enge og moser. Rydning af elle- og askeskov (91E0) i forbindelse med genskabelse af rigkær (7230) kan kun ske under forudsætning af, at arealet af skovnaturtypen opretholdes på nationalt biogeografisk niveau.

1.10 Overvågning

Resultatet af Natura 2000-indsætten i forhold til udpegningsgrundlag og naturtilstanden bliver fulgt op på gennem det nationale overvågningsprogram, NOVANA, som Miljøministeriet er ansvarlig for. Desuden afrapporterer Danmark bevaringsstatus vedr. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet til EU-kommissionen hvert 6 år.

Basisanalysen bygger på kortlægningsdata og udgør det nuværende vidensgrundlag om status for områdets udpegningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Basisanalysen gennemgår systematisk udpegningsgrundlaget med en beskrivelse af status for hver enkelt art, fugl og naturtype. Det er hensigten, at denne analyse opdateres i forbindelse med fremtidige planperioder.

Resume

Strategisk MiljøVurdering for forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for Rusland (nr. 132). Miljøvurderingen sammenfatter Natura 2000-planforslagets påvirkning af miljøet.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk